

Bruxelles, 25 iunie 2024
(OR. en)

11516/24

AGRI 536
AGRILEG 327
AGRIFIN 76
AGRISTR 46
AGRIORG 91
COH 43
ENV 688
POLCOM 216
SOC 500
EMPL 306

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	24 iunie 2024
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	11247/24
Subiect:	Rezultatul lucrărilor

În cadrul reuniunii Consiliului Agricultură și Pescuit din 24 iunie 2024, discuțiile nu au condus la un consens cu privire la concluziile privind viitorul agriculturii în UE. Cu toate acestea, președinția a concluzionat că 26 de delegații au sprijinit textul care figurează în anexa la prezenta notă sau nu au ridicat obiecții cu privire la acesta.

Concluzii privind viitorul agriculturii în UE**Președinția Consiliului Uniunii Europene****AMINTIND**

- articolul 39 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care precizează obiectivele politicii agricole comune: (a) creșterea productivității agriculturii; (b) asigurarea în acest fel a unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă; (c) stabilizarea piețelor; (d) garantarea siguranței aprovizionărilor și (e) asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori;

LUÂND ACT DE

- protestele recente și la scară largă ale fermierilor din întreaga UE;
- măsurile imediate luate de instituțiile europene și de autoritățile naționale și regionale și, în același timp, de necesitatea de a reflecta asupra unor răspunsuri pe termen mediu și lung;
- Pactul verde european și, în special, de Strategia „De la fermă la consumator”, precum și de Strategia UE privind biodiversitatea și de concluziile conexe ale Consiliului¹;
- Concluziile Consiliului privind o viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE², astfel cum au fost convenite la 20 noiembrie 2023, în special în ceea ce privește conceptul de analiză din perspectiva mediului rural,

¹ Doc. 12099/20.

² Doc. 15631/23.

1. RELIEFEAZĂ rolul strategic al sectorului agricol în ceea ce privește asigurarea securității alimentare și a autonomiei strategice într-o economie deschisă; SUBLINIAZĂ numeroasele eforturi pe care le depune sectorul pentru a spori durabilitatea producției de alimente, confruntându-se în același timp cu un număr tot mai mare de provocări, cum ar fi schimbările climatice și tensiunile geopolitice, de exemplu agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei;
2. AMINTEȘTE rolul esențial al obiectivelor PAC prevăzute la articolul 39 din TFUE și necesitatea de a garanta faptul că fiecărui obiectiv i se acordă atenția cuvenită; RECUNOAȘTE obiectivele orizontale cuprinse în Tratatul privind Uniunea Europeană și în TFUE, care sunt aplicabile tuturor politicilor și, prin urmare, și PAC, inclusiv cele cuprinse în articolul 11 din TFUE;
3. RECUNOAȘTE numeroasele motive de nemulțumire exprimate de fermieri, care se referă, în principal, la necesitatea unui venit echitabil, la profitabilitatea scăzută a agriculturii din cauza prețurilor la producător scăzute și a costurilor ridicate de producție, la introducerea și punerea în aplicare a unei legislații complexe, la modificările frecvente ale cadrului de reglementare, la necesitatea de a reduce sarcina administrativă și de a asigura condiții de concurență echitabile la nivel mondial și pe piața internă;
4. AMINTEȘTE reuniunile Consiliului European din 1 februarie, 21-22 martie și 17-18 aprilie 2024, în cadrul cărora liderii UE au subliniat rolul esențial al PAC și au recunoscut că un sector agricol competitiv, durabil și rezilient reprezintă un interes strategic esențial al Uniunii și că fermierii au nevoie de un cadru stabil și previzibil, inclusiv pentru a-i ajuta să abordeze provocările în materie de mediu și climă; CONSIDERĂ că, având în vedere contextul geopolitic actual, agricultura ar trebui să rămână un interes strategic esențial în anii următori;
5. SALUTĂ dialogul strategic privind viitorul agriculturii UE, inițiat de Comisia Europeană în ianuarie 2024, și obiectivul acestuia de a depolariza dezbaterile legate de agricultură și de tranziția verde; AȘTEAPTĂ CU INTERES să fie informat în continuare în mod activ cu privire la discuțiile desfășurate și să primească rezultatele dialogului;

6. ACCENTUEAZĂ faptul că este necesară o abordare a sistemelor alimentare care să includă toți actorii din lanțul alimentar; RELIEFEAZĂ necesitatea de a spori coerența și sinergiile dintre politici și instrumente și dintre diferitele niveluri de politică, pentru a stabili o abordare sistemică și integrată; SOLICITĂ Comisiei să prezinte o analiză referitoare la abordări ale sistemelor alimentare care pun fermierii în centrul atenției și asigură alimente la prețuri accesibile, în cantitate suficientă, sigure și produse în mod durabil în Uniune; SUBLINIAZĂ necesitatea de a răspunde mai bine așteptărilor consumatorilor;
7. Fără a aduce atingere următorului cadru financiar multianual (CFM), CONSTATĂ că PAC are nevoie de resurse adecvate pentru a răspunde în mod eficient obiectivelor sale multiple și că distribuirea în mod echitabil a sprijinului PAC, în special a plăților directe, între statele membre este o chestiune sensibilă și ar trebui căutată o soluție adecvată;
8. REAMINTEȘTE că agricultura este esențială pentru coeziunea economică, socială și teritorială a zonelor rurale, care contribuie în mod esențial la prosperitatea generală și la puterea economică a UE; CONSTATĂ că atractivitatea sectorului agricol este legată de viabilitatea zonelor rurale și de accesul la serviciile de bază; RELIEFEAZĂ diversitatea zonelor rurale din Uniune și importanța menținerii activităților agricole în întreaga Uniune, inclusiv în regiunile ultraperiferice³, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, în zonele cu o densitate ridicată a populației, precum și pe insule și în statele insulare; RECUNOAȘTE provocările specifice cu care se confruntă multe zone rurale din UE, inclusiv depopularea și îmbătrânirea populației, sărăcia și nivelul limitat al conectivității, al șanselor de angajare și al accesului la servicii; SUBLINIAZĂ importanța menținerii și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv a fermelor mici, pentru asigurarea unor zone dinamice; ACCENTUEAZĂ importanța femeilor pentru dezvoltarea sectorului agricol și contribuția lor la dezvoltarea socială în zonele rurale; AMINTEȘTE că terenurile agricole ar trebui utilizate în primul rând pentru agricultură;

³ Articolul 349 din TFUE.

Un sector agricol al UE puternic și competitiv

9. RELIEFEAZĂ contribuția agriculturii la o creștere economică durabilă și potențialul său în acest sens, printre altele prin valorificarea potențialului bioeconomiei și al introducerii sale pe piață, al economiei circulare, al lanțurilor reziliente de aprovizionare cu alimente, al metodelor inovatoare și al altor practici bazate pe natură; ACCENTUEAZĂ faptul că fermierii sunt adesea veriga cea mai vulnerabilă din lanțul alimentar, veniturile lor fiind adesea, din punct de vedere structural, sub media altor sectoare, și RECUNOAȘTE cauzele diverse ale acestor venituri mai mici; SUBLINIAZĂ necesitatea de a asigura un venit echitabil pentru fermieri pe termen mediu și lung, prin îmbunătățirea poziției lor în cadrul lanțului alimentar, prin explorarea și promovarea unor oportunități suplimentare de diversificare a veniturilor, precum și prin asigurarea unei concurențe echitabile și bazate pe norme și prin punerea în aplicare efectivă a pieței unice; AMINTEȘTE că, pentru fermieri, plățile directe au rolul de sprijin pentru venit;
10. SALUTĂ inițiativele Comisiei de a consolida poziția fermierilor în cadrul lanțului alimentar, inclusiv lansarea Observatorului lanțului agroalimentar al UE; SOLICITĂ Comisiei să continue să ia în continuare măsuri pentru a consolida poziția fermierilor în lanțul alimentar, pentru a se asigura că aceștia primesc o remunerație echitabilă pentru bunurile și serviciile pe care le furnizează societății și pentru a stimula cererea de produse agricole fabricate în mod durabil și remunerarea pentru acestea; RECUNOAȘTE că astfel de politici nu ar trebui să aibă consecințe excesive asupra prețurilor la alimente pentru consumatorii din UE;

11. ACCENTUEAZĂ importanța asigurării unui sistem comercial echitabil, deschis și bazat pe norme și a unor condiții de concurență echitabile, cu un control strict și o aplicare riguroasă a standardelor de sănătate și siguranță; AMINTEȘTE că UE este un exportator net de produse agroalimentare, care are nevoie de diversificarea relațiilor sale comerciale, și, în acest context, SUBLINIAZĂ că este necesar să se asigure o gestionare echilibrată a instrumentelor comerciale, în special în ceea ce privește contingentele tarifare, pentru a garanta un comerț echitabil și durabil și pentru a ține seama de interesele producătorilor agricoli și ale consumatorilor autohtoni; AMINTEȘTE Declarația comună din 2021 a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei privind angajamentul proactiv la nivel multilateral în ceea ce privește aplicarea standardelor UE în materie de sănătate și de mediu în cazul produselor agricole importate⁴; IA ACT de Raportul din 2022 al Comisiei privind aplicarea standardelor UE în materie de sănătate și mediu produselor agricole și agroalimentare importate⁵; AMINTEȘTE concluzia acestui raport, potrivit căreia există o oarecare posibilitate ca standardele de producție ale UE să fie aplicate și în cazul produselor importate, cu condiția să se respecte pe deplin normele relevante ale OMC; INVITĂ Comisia să continue să monitorizeze situația piețelor agricole din Uniune și să prezinte rapoarte cu privire la aceasta, precum și să actualizeze periodic și să dezvolte în continuare evaluarea impactului cumulativ al acordurilor de liber schimb asupra sectorului agricol;
12. CONSTATĂ că agricultura este un sector important în viitorul proces de extindere a UE; SOLICITĂ Comisiei să evalueze cu atenție impactul extinderii UE, pentru a pregăti sectorul agricol pentru o astfel de extindere și pentru a limita efectele nefavorabile pentru piețele și producătorii din UE, pe baza învățămintelor desprinse din extinderile anterioare, luând în considerare, în același timp, implicațiile pozitive ale unei astfel de extinderi a UE pentru agricultură și pentru Uniune în ansamblu;

⁴ JO C 488, 6.12.2021, p. 6.

⁵ Doc. 9651/22.

13. RECUNOAȘTE că este din ce în ce mai important ca sectorul agricol să fie rezilient la provocările externe, cum ar fi piețele volatile, circumstanțele geopolitice și fenomenele climatice, în special având în vedere că provocările legate de apă, inclusiv disponibilitatea apei, vor deveni, într-o măsură din ce în ce mai mare, o chestiune fundamentală pentru producția agricolă; prin urmare, SUBLINIAZĂ importanța unor măsuri preventive și a unor mecanisme mai bine direcționate, flexibile și eficiente de gestionare a crizelor și a riscurilor la nivelul Uniunii, pe baza unei evaluări a resurselor financiare disponibile și a experienței dobândite până în prezent; ÎNCURAJEAZĂ Comisia să țină seama de particularitățile sectorului agricol în viitoarele inițiative în domeniul apei;

Promovarea inovării și a cooperării sectoriale

14. SUBLINIAZĂ că cercetarea și inovarea în vederea durabilității și competitivității producției agricole și ale producției și prelucrării alimentelor joacă un rol esențial în asigurarea unor alimente durabile, sigure, sănătoase și la prețuri accesibile, la scara necesară pentru a hrăni populația; SALUTĂ inițiativele europene prin care se urmărește crearea de fluxuri de cunoștințe solide și accelerarea inovării în sectorul agricol, ținând seama de diversitatea acestuia; SUBLINIAZĂ relevanța bioeconomiei, a biotehnologiei, a metodelor inovatoare și a altor practici bazate pe natură;
15. ÎNCURAJEAZĂ dezvoltarea de programe de cercetare și inovare privind practici și tehnologii agricole durabile, inclusiv în ceea ce privește prelucrarea, soluțiile bazate pe natură, bioeconomia, economia circulară și agricultura de precizie; ACCENTUEAZĂ, prin urmare, fără a aduce atingere acordului cu privire la următorul CFM, importanța fondurilor UE complementare PAC; SOLICITĂ facilitarea oportunităților de investiții în infrastructură și inovare;
16. RELIEFEAZĂ importanța rețelelor pentru schimbul de informații între toți actorii din lanțul valoric, inclusiv fermieri, unități de cercetare, întreprinderi, societatea civilă și autoritățile publice; AMINTEȘTE utilizarea în acest scop a rețelei europene PAC; ÎNCURAJEAZĂ dezvoltarea unor sisteme de consiliere pentru fermieri, inclusiv formarea consilierilor; CONSTATĂ că disparitățile mari în ceea ce privește capacitatea de investiții și accesul la cunoștințe reprezintă obstacole în calea adoptării de către fermieri a diferitor tehnologii durabile;

Necesitatea simplificării pentru a reduce sarcina administrativă pentru fermieri și pentru administrațiile statelor membre

17. AMINTEȘTE importanța unui cadru de reglementare și de finanțare stabil și previzibil pentru fermieri și administrațiile statelor membre, precum și necesitatea asigurării unei perioade adecvate de punere în aplicare sau de adaptare în cazul unor modificări semnificative ale cadrului de reglementare, pentru a permite o comunicare eficientă și a asigura o punere în aplicare corespunzătoare pe teren; SUBLINIAZĂ necesitatea introducerii în timp util a propunerilor legislative privind PAC;
18. SOLICITĂ Comisiei să monitorizeze în continuare factorii generatori de sarcini administrative și de complexitate în legătură cu normele UE, care afectează fermierii și administrațiile în momentul punerii în aplicare, și să abordeze rezultatele acestei evaluări, în special în ceea ce privește procesele și guvernanta noului model de performanță, să monitorizeze efectele cumulative ale politicilor care afectează agricultura și să exploreze posibilitatea de a elabora o abordare orientată către rezultate în cadrul acestor politici;
19. CONSTATĂ că statele membre sunt primele puncte de contact pentru fermieri și sunt responsabile de gestionarea și distribuirea fondurilor UE și că, prin urmare, statele membre au, la rândul lor, un rol de jucat în procesul de simplificare; statele membre sunt CHEMATE să examineze modalități de îmbunătățire a situației fermierilor pe termen lung;

Spriin pentru tinerii și noii fermieri și reînnoirea generațiilor

20. RECUNOAȘTE importanța reînnoirii generațiilor în sectorul agricol, lucru care este necesar pentru a asigura continuitatea activității agricole și reziliența pe termen lung a sectorului agricol al UE; RECUNOAȘTE dificultățile cu care se confruntă tinerii și noii fermieri în ceea ce privește începerea unei afaceri, inclusiv accesul la terenuri agricole; ACCENTUEAZĂ faptul că o perspectivă pozitivă pe termen lung pentru acest sector reprezintă un factor esențial pentru atragerea tinerilor și noilor fermieri;
21. SUBLINIAZĂ că este important să se ia măsuri pentru a încuraja instalarea tinerilor și noilor fermieri și transferul de terenuri în beneficiul acestora și că este necesar să se faciliteze accesul la credite și la terenuri destinate, în principal, unor scopuri agricole;

Reziliența la schimbările climatice și conservarea mediului

22. AMINTEȘTE că buna funcționare și conservarea ecosistemelor sunt esențiale pentru asigurarea securității alimentare și a rezilienței pe termen lung a agriculturii UE; RECUNOAȘTE că atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea în toate sectoarele, inclusiv în agricultură, sunt esențiale;
23. RECUNOAȘTE progresele realizate până în prezent și numeroasele eforturi depuse deja de fermieri pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor UE privind clima, biodiversitatea, mediul, bunăstarea animalelor și a altor obiective în materie de durabilitate; RECUNOAȘTE că, pentru atingerea acestor obiective, sectorul agricol va trebui să depună în continuare astfel de eforturi, ținând seama, în același timp, de realitatea socioeconomică, precum și de competitivitatea și profitabilitatea sectorului agroalimentar; SUBLINIAZĂ că există diverse practici agricole favorabile climei care pot oferi soluții la provocările de mediu și climatice, inclusiv prin agricultura carbonului; SOLICITĂ să se acorde mai multă atenție disponibilității și diversificării surselor de proteine vegetale în Uniune;
24. ACCENTUEAZĂ necesitatea de a sprijini în mod adecvat fermierii în tranziția către adoptarea de practici durabile, menținând, în același timp, standarde ridicate de siguranță alimentară; SOLICITĂ Comisiei să favorizeze o abordare bazată de stimulente care să permită remunerarea fermierilor dincolo de costurile suportate și de pierderile de venit suferite pentru serviciile ecosistemice pe care le oferă; RELIEFEAZĂ importanța contribuției PAC la îndeplinirea angajamentelor UE în materie de mediu, biodiversitate și climă;
25. SUBLINIAZĂ că, pe lângă contribuția PAC, alte instrumente publice și private pot juca, la rândul lor, un rol esențial pentru a-i ajuta pe fermieri să facă față provocărilor cu care se confruntă Uniunea în materie de mediu, biodiversitate și climă;

Concluzie

26. SOLICITĂ viitoarei Comisii ca la elaborarea programului său de lucru și a politicilor care afectează agricultura pentru anii următori să abordeze toate aspectele sus-menționate.